

# MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

## ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendő.

Felélős szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendéki Magyar Főmunkálósági Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 30 fill, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

## Valutánk.

Békeében a népek áruforgalmában az üzletek finansziális lebonyolításánál az aranyérték mérvadó. A bankjegy, azáltal, hogy aranya lehet beváltani, árfolyamváltozásoknak csak kevésbé kitétt értékpapír volt. A háboru azonban a valuta eltolódását idézte elő. Minden a háboruban érdekelt nép megvédte jegybankja aranykincsét nehogy kerülő vagy csempész utakon aranya ellenséges kezébe kerüljön.

A bankjegy jogát az aranya való beváltásra a háboru alatt korlátozni vagy teljesen megtagadni kellett. Ezzel azonban a háborut viselő országok bankjegye árfolyamszerű értékelésnek lettek alávéve, ami nagy közgazdasági fontossággal bír az egyes országoknak a külfölddel való forgalmában.

Minél kisebb értékűnek becsülik valamely ország bankjegeit, annál magasabb árakat kell adnia az árúért a külföldön. Minthogy a háboru befolyása alatt a háborut viselő országok egyikében sem felel meg a bankjegy a paritásnak, azaz az arany ellenértékének, ugy az egyes országokban uralkodó árszínvonal, más szóval a drágaság, nem csekély mértékben függ bankjegy értékelés mértékétől, azaz a valutától és a devizaárfolyamoktól.

Minél jelentékenyebb már most a háborut viselő országok forgalma a külfölddel, annál nyomatékosabbak a hatások, miket a valuta állapota gyakorol. Ez az eset ellenségeinknél áll fenn. Anglia, Fran-

ciaország, Itália és Oroszország egy mással és a semleges államokkal kivált képpen Amerikával, állanak összeköttetésben.

Ellenségeinknek egymásközötti forgalmában létesíthetők intézkedések, melyekkel a valuta elértekelenedését el lehet kerülni. Így Angolszág nagy kölcsönt vett fel Amerikában, hogy kötelezettségeinek megfelelően Franciaország amerikai értékpapírokat zálogosított, el Amerikában és Olaszország hasonló módon igyekezett Londonban kölcsönre szert tenni. Az a kölcsön, melyet Itália legutóbb kapott Londonból, elhatározásának szabadságába került neki. Oroszország már nem tudja, mit ajánljon fel Londonnak biztosítékul, hogy onnan kölcsönt szerezhesen. Már utolsó eszközhöz folyamodott: az orosz állami bank garanciája mellett magánbankjai váltóit akarja az angol magánbankoknál leszámítani, persze csak azért, hogy az így szerzett pénzt a maga magánbankjaitól magához ragadhassa. Oroszország az állami bankjának aranykészletét már rég elzálogosította Angliában és kénytelen azt odaszállítani, mihelyt arra Angolszágának bankjegy fedezéséhez szüksége van.

Ezzel szemben a központi hatalmak a külfölddel való csekély forgalom és éppen ama lehetetlenség következtében, hogy a külföldről nagy mennyiségben árut hozhasanak be, nincsenek különösen érdekelve a devizaárfolyamok alakulásánál. Azonban a Balkán-ut szabadabb tétele és a lassanként mindinkább megélénkülő forgalom, különösen a semleges országokkal,

megváltoztatták a helyzetet. Közgazdaságilag is jelentős befolyást gyakorol a valuta. Hogy azt kedvezőbbé tegyék, lehetőség szerint szaporítani kell arról, hogy követeléseink legyenek a külföldön. E törekvésben hathatósan támogatja a lakosság a hatóságokat. Az arany készletet be kell szolgáltatni a jegybankba és törekedni kell a magánosoknak, hogy értékpapírjaikat bankok közvetítésével eladják a külföldön miáltal ott követelésekhez jutnak. Ezzel párhuzamosan az adott viszonyokhoz mérten fejlesztési kell kivitelüket.

Csak így fogjuk elérhetni, hogy közgazdasági életünkben annyira fontos valutánk javuljon.

## A Muraszombati Mezőgazdasági Bank évi jelentése.

A járásbeli pénzüntézetek közül a Mezőgazdasági Bank lépett ki elsőnek a nyilvánosság elé a befolyt háborus üzletéről szóló jelentésével, amelyből megtudjuk hogy az intézet ez évi közgyűlését február 20 ikán fogja megtartani. A háborus év különös helyzet elé állította a vidéki pénzüntézeteket. Mig a fővárosi intézetek a különféle központok elnevezés alatt bátran és nyaklón nélkül üzték az árdragitást és használták ki legtöbbször a nagyközönség érzékeny kárára a háborus konjunktúrákat eddig a vidéki pénzüntézetek, dicséretükre legyen mondva, megmaradtak szerény üzletkörü keretében. A háboru következtében

## TÁRCA.

### Harcéri emlékeim.

— Folyt. —

Irtá: K. Gy.

1914. nov. 1.

4 Otthon ünnepe! Ezren és ezren tartanak ki a temetőbe koszorúkkal, lámpákkal, gyertyákkal, a halottaknak adják meg a tiszteletet. A Halál most nem tartózkodik ott, itt kaszabol, itt arat s a nagy munka közben csak ritkán látogat el arra felé. Ki fogja nekünk hozni a gyertyákat? Élünk-e, halunk-e? Olyan kérdések, melyet csak magamagának szokott feltenni az ember nagy gondolatok járásra idején. Nem kívánunk felelet. Merthogy az ilyen dolog a jövő tiúka, tudomány. Amihéz még a legdrágább könyv se igen ért.

Otthon ünnepe! Az otthonmaradottak templomba mennek... imádkoznak... mutogatják a rózsaszínülapot, ami a héten küldődött. Az asszony, a gyerek... a háztáj. Most a kávé készíti... felébredt a gyermek, mosdatja, öltözteti, zsörtölődik vele... levelet ír... előtte a térkép... hol van apuka... mutatja. A szép színes álom-

látások, az erősen feltűnedező hazai képek egymást váltogatva jönnek elő.

Mintha megegyeztek volna az ellenséges hadvezetők, hogy ma nagyünnep van, hát időt engednek, hogy legalább gondolatban otthon lehessünk, sőt még örömről is gondoskodtak.

Egész délelőtt L... gni fölött gondolatunkba elmélyedve, a hegyoldalban pihentünk. Megindultunk ugyan reggel, de rövidesen visszajöttünk. Visszajövetel találkoztunk egy landwehr ezredessel, aki Varsó bevetését újságolta nekünk. Nagyobb örömhirt nem is mondhatott. Hiszen mindig arról ábrándoztunk, hogy Varsó elestével a háboru is véget ér.

Délután 1 óraker újból utra keltünk. Kaptuk a másik örömhirt: St... S... nagyból galiciái város, melyet ma kellett volna elfoglalnunk, szintén elesett. A hirre énekkel feleltünk. Pattogott a nóta!

Országuton haladtunk a Dnyster völgy egyik vadregényes táján. Galicia legszebb részeinek egyike. A kétoldalt huzató hegyláncok mintha egymásnak akarnánakrontani: köztük éles ellenében megdöglött hópálygött a Dnyeszter tiszta vize, mintha inteni akarna minket, hogy e

girbe-görbe országban még meglepetések várnak reánk.

Az országút mellett vasutvonal húzódott. A töltésen rengeteg mennyiségű elhárnyt orosz munició, fegyver s más felszerelési tárgyak. Nem sokáig élveztek a jó utat. Leszorultunk róla. Huszárak jöttek galoppba. Kecskeméti fiúk. Vége-hossza nem akadt a gunyos, vicces megjegyzéseknek, visszavágásoknak.

Utánuk hadosztály parancsnokság jön. Három vezérkari tiszt s majd minden fegyvernembeli ordonáné tisztet lóháton. Nagyon elegánsak, borotvált arcuak.

Majd tüzekek szakadatlan sora ér utol. Az utolsó kocsiak nem is látjuk.

Ismét lovasok. Az országút teljesen elpelve, mi a két szélén haladtunk egyenként. Minél tovább megyünk, annál lassabban haladt a tüzéség s a lovasság. Meg-megállt az előre mozgó tömeg s mi már utol értünk egy ulánus csapatot. Ez nyugtalanított.

Sp...i városka fölött voltunk, 5 kilométernyire St... S...-tól. Az országút, mely eddig folyton emelkedőben volt, itt kanyarodott s lejtett

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

jelentékenyen megcsappant és a háboru által előidézett gazdasági helyzet vidéki intézetekben legfeljebb csak azokat a kötelezettségeket váltotta ki, melyeket ezek önzetlen hazafiai lelkesedéssel a hadikölcsön jegyzés körül kifejtettek. A vidéki intézetek legalább ebben a járásban nem háborus gsefteliséssel foglalkoztak s mégis a hadikölcsön jegyzés körül kifejtett eredményes munkásságuk dacára az évet fényes eredménnyel zárták. A Mezőgazdasági Bank alábbi jelentése ad számot az intézet évi működéséről s a mérleg adatai és az üzleti év eredménye feleslegessé tesznek minden méltatást, leszögezni kívánjuk azonban azt a tényt, hogy az intézet betét állománya a háborus évben 1 1/2 millió koronával emelkedett, ami minden esetre e járás földműves lakosságának nagy pénzösségére mutat. Az intézet a háboru alatt 1.035. 50. Korona hadikölcsönt produkált és jótékony adományokra ez évben 2200 koronát, az elpusztult Kárpáti falvak felszegélyezésére 600 koronát fordított. Ime az igazgatóság jelentése:

Az 1915-iki üzletévben tevékenységünk a rendkívüli viszonyok folytán mérsékeltbb keretek között mozgatható, meg van azonban minden előfeltétele annak, hogy a normális idők visszatértevel az eddigieknél is fokozottabb mértékben vehessünk részt a járás közgazdasági életének irányításában.

A második háborus üzletévben a pénzösség még fokozottabb mértékben jelentkezett mint az előzőben. Ebből kifolyólag természetesen kell tartanunk kihelyezéseink csökkenését, mivel szemben azonban visszleszámlálási érdekelttségünk is a minimumra redukálódott. Betét állományunk az előző évvel szemben több mint 12 millió korona emelkedést mutat, jöellehet a második és harmadik hadikölcsön jegyzések alkalmából közel 300.000 koronát bocsátottunk betéteseink rendelkezésére.

A hadikölcsönjegyzések sikere érdekében a legmesszebbmenő aktivitást fejtettük ki. Az általunk eddig beszolgáltatót hadikölcsön jegyzések összege 1.035.500 koronára rugott.

A háboru kitérésével hadvonalult Dr. Skrilcz Mihály ig. tag, ur és Dr. Sömen Lajos jogtanácsos ur kiválóan értékes köz-

reműködését sajnálattal nélkülöztük az egész üzletév alatt.

Hadvonalult volt tisztviselőnk Lánicz Viktor és Malacsics István urak kiemelkedő harctéri szolgálataikkal példás hazafiai érenyeikről tettek tanúbizonyságot.

Sajnálattal emlékezünk meg arról, hogy felügyelőbizottságunk tagja Pécsi Henrik ur kimerítő elfoglaltságára való hivatkozással intézetünknek viselt tisztségéről lemondott. Helyébe a felügyelőbizottság mandátumának lejártáig Stern Zsigmond ur felügyelőbizottságunk póttagja behivatott.

Megemlíthetjük végül, hogy kivette részét intézetünk a háborus jótékonyaságból is. Nem ment el tőlünk üres kézzel senki, ki nálunk adományért kopogtatott:

Az 1915 évi nyereség felosztására nézve alapszabályaink 36 §-ának megfelelőleg a következő javaslatot tesszük:

Az 1915 évi tiszta nyereség	K	132619.84
Le! az előző évi áthozat		9239.08
	K	123380.76

Ebből fordítassék:		
az alapszabályszerű 10% a tartalék alapra	K	12338.07
16% az igazgatóság jutalékára		18998.36
a felügyelő-bizottság tisztelet díjára		2100.—
a tisztviselők jutalékára		40677.28
	K	82703.48

Hozzáadva az 1914 évi nyereség áthozat		9239.08
--	--	---------

A közgyűlés rendelkezésére áll	K	91942.56
--------------------------------	---	----------

Javasoljuk az osztalékokat:

3000 drb. részvény után á 15 K	K	45000.—
a rendes tartalék alap külön dotációjára		1658.93
a veszteség tartalék alapra		10000.—
a szabad rend. álló tartalék alapra		14000.—
adó tartalékra		8000.—
culturalis és jótékonycélra		2200.—
		80858.93

e fennmaradó	K	11083.63
--------------	---	----------

vitések át a jövő évi veszteség-nyereség számlára.

A 2200 korona culturalis és jótékonyasági összegre vonatkozóan javaslatunk a következő:

1. A Magyar Pénzüntézetek Közművelődési Alapjára — K 100.—
2. A magyar szentkorona országainak vörös kereszt egylete bu-

dapesti központjának		100.—
3. A magyar szentkorona országainak vörös kereszt egyletének hadifoglalat gyámlító és tudósító osztályának		100.—
4. A muraszombati járás gazdászövetségének		100.—
5. A muraszombati önk. tűz. egy.		30.—
6. A » ker. jót. növegyet		30.—
7. A » ev. »		20.—
8. A » izr. »		20.—
9. A » rom. kath. templom alapra		50.—
10. A muraszombati evang. templom alapra		30.—
11. A muraszombati izr. temp. alapra		30.—
12. A » polg. isk. 3 nővédekének jutalmazására		60.—
13. A muraszombati rom. kath. iskola szegény gyermekeinek		20.—
14. A muraszombati állami isk. szegény gyermekeinek		20.—
15. A muraszombati evang. isk. szegény gyermekeinek		20.—
16. A csendkál. rom. kath. isk. jó előmeneteli szegénysorsu gyermekeinek jutalmazására		25.—
17. A sűrűházi evang. isk. jó előmeneteli szegénysorsu gyermekeinek jutalmazására		25.—
18. A szentibori isk. jó előmeneteli szegénysorsu gyermekeinek jutalmazására		25.—
19. A vendvidéki magyar közművelődési egyesületnek		20.—
20. A vendvidéki általános tanító egyesületnek		30.—
21. Az alsómáráczy ág. ev. tem. alapra		100.—
22. A bodóhegyi » » orgona alapjára		30.—
23. Országos bírói és ügyészi egyletnek		30.—
24. A magánatiszviselők orsz. nyugdíj egyesületének		30.—
25. A battyándi ovoda felszerelésére		20.—
26. A szentestebényi ev. iskola alapra		50.—
27. A vakokat gyámlító orsz. egyesület dunántúli fiokgyesületének Szombathely		20.—
28. Vasmegeyi fehér kereszt egylet patronage szakosztályának		30.—
	K	1165.—
Szolgáknak és évközi adományokra		1035.—
	K	2200.—

a völgybe. Ép a kanyarultnál voltam, amikor eldőrdült az első ágyu.

Mi ez? Csak nem orosz?

E két gondolatra még emlékszem s hogy akkor mi történt velem... hogy honnan jött, hová csapott... s hogy fent a gyalogosokkal, lovasokkal, tüzerekkel telt országutamon történhetett, azt én már nem láthattam, mert a lecsapódás pillanatában én is repültem, helyesebben gurultam a völgybe. A kéjtázas hamar észreterített s mire megmenteni akaróim oda értek, már én is prűszköltem kifelé a sarat s tőrülgettem sáros arcomat. A légnyomás vágott a földhöz s minthogy az ut szélén álltam, meg kellett ismerkednem a hegyoldal kiálló köveivel. Kisebb bõrhörzolás és ütődéstől eltekintve, más baj nem ért.

Ezt jól csinálta a muszka, jobban meg sem lephetett minket!

Gondolkodni fölöttem nem igen volt időnk, mert az első ágyu után a szomszédos hegyeken eldőrdültek a többi ágyuk is s az eddig csöndes, napsütéses völgy fölött vijjongtak a lövedékek. Pillanat alatt jött a második, harmadik, jöttek csapatostul a schrapnellek tömör felhõcskéi, amelyekből gyilkos permeteg hullott az utra. Ren-

gett a föld, amint meg-megvagdosták a gránátok s a robajok a visszhangtól százsoroson meg-sokasodva, rázták a völgyet. Ágyudörgés, gránát-robbanások, a menekülő lovak patái, a biztonságot keresõ ágyuk, muniációs kocsi pokoli zajt kellettek fel s alattomosan leskelõdõ Halál is boldog volt, hogy arathatott.

Ebben a rettenetes káoszban mégis volt rend. Néhány pillanat alatt megtisztult az országút, csak a verükben fetrengõ lovak s két árván maradt, feldöntött muniációs kocsi maradt ott. A se-sülteket s halottakat mi hoztuk le.

Mi a völgybe mentünk, lefelelünk s vár-tunk: mi lesz itt? Csakhamar meggyõzõdtünk, hogy nyugodtan mehettünk tovább, mert a muszka csak az országút ezen részére volt belõve s csak találomra lőtt, mert hisz egész delután tartott erre a felvonulásunk s mégis csak most jutott észbe lóni: vagy talán özsona elõtt még egy kis testgyakorlatot akartak végezni. Nem sokat kellett várni, félóra múlva elhallgattak a nélkül, hogy a miénk viszonyozták volna a lövést.

Lassankint hallgattak el az ágyuk, apránként szakadozott, mind vontatobban jött a tüz, mégcsak elfhaltogott. Felkerekedtünk hát mi is, rendbe állva tovább mentünk: Szép ábrándtól megfosztva, keserü-

valósággal szívünkben. Városba készültünk... tetõ alá... ágyban aludni... sõt egyesek kávé-házról, cigányzenéről álmodoztak s ime mehet-tünk megint valamelyik hegy tetejére dideregni. Szép ünnepnap!

Lassan beesteledett. Koromsötétség borult a tájra. T... faluba értünk. Az ut megint telve oda és vissza menõ kocikkal, a kocsi között a sötét-ségbe elszakadozott, összekeverõdött gyalogság, csak hosszas kérdõsködéssel, kiabálással tudtuk az összekötést fenntartani.

Itt kaptuk meg éjjelre a parancsot. Száza-domnak tábori õrsgazdálátot kellett teljesítenie az országút mentén a falu végétõl 500 lépésre. Alig jutunk át a Dnyester hidján a falu másik részébe: irtózatos puskatüzelés folád. Egyik meglepetés a másik után. Meglapulunk a házak között.

De nem habozhattunk. Elõre kellett mennünk a kijelölt helyet elfoglalni. A legtöbb házból, bol-tokból a butorok, petroleumos hordók, lisztes szá-kok, pultok kihányva az utcára. Süvített a golyó, pattogtak a falak. Helyüket elérte. A Dnyester erősen kavicsos partján puha meleg ágyba — a kavicsos földre hajtottam le a fejemet.

Kérjük előterjesztett mérlegünket, vesztesség és nyereség számlánkat, a nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat elfogadni és részünkre, valamint a felügyelőbizottság és tisztikar részére a felmentvényt megadni méltóztatásuk.

## H I R E K.

— **Katonai kitüntetés.** Nemes Herтеленy Kálmán volt muraszombati szolgabíró, tart. főhadnagyot a 83. gy.-e.-ben, az ellenségkel szemben kitűnő szolgálataiért a király a legfelsőbb elismeréssel tüntette ki.

— **Halálozás.** Mely részvételt adunk hirt id. Horváth Pálné szül. Rosenkrantz Anna urnő elhunytáról. A régi idők példás életet élő matronája tűnik el vele, ki egyetlen hivatását családja boldogításában, gyermekei nevelésében látta. Az elhunytban id. Horváth Pál ügyvéd hitvesét, Olajos Sándorné, Gerlits Sándorné, ifj. Horváth Pál főszolgabíró, Horváth Béla ny. irodatiszt, Horváth Géza és Jenő anyjukat, Olajos Sándor és Gerlits Sándor anyóukat, dr. Pintér Miklós és dr. Olajos József nagyanyjukat gyászolják. Kiterjedt nagy család, a tisztelők nagy serege kísérte utolsó útjára szombat délután 2 órakor a szép életét élt urinőt, kinek hátramaradt közbecsülésben álló családja iránt általános a részvétel. A halálesetről a család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Id. Horváth Pál úgy a saját, mint gyermekei, vői, és menyei, unokái, unokavői és unokamenyei, továbbá dédunokái nevében mely fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett neje, a szerető anya, szü. id. Horváth Pálné szül. Rosenkrantz Anna életének 75-ik, boldog házasságának 56-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentegyház díjtosa felvétele után folyó évi február hó 3-án elhunyt. A boldogulnak földi maradványait folyó évi február hó 5-én délután 2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni. Muraszombat, 1916. február 3. Emlékét örök kegyelettel őrizzük!

Horváth Béla, Horváth Jenő, Horváth Berta férj. Olajos Sándorné — Horváth Lujza férj. Gerlits Sándorné — Horváth Mariska férj. öz. Török Pálné — ifj. Horváth Pál — Horváth Géza gyermekei. — Olajos Sándor — Gerlits Sándor — Horváth Béláné szül. Szeredi Jozefin. — Horváth Jenőné szül. Soós Ilona. — ifj. Horváth Pálné szül. Hambeck Elvira vő illetve menyei. — Horváth Emma, Erzsébet, Pál és Pista. — Dr. Olajos József — Gerlits Margit, Mariska, Ilma és Aranka — Török Pál, Pista és Kálmán. — Horváth Palika, Irma, Elvira és Annus. — Breu Kálmánné sz. Pintér Margit. — Jurszó Rezsőné szül. Pintér Erzsébet. — dr. Pintér Miklós és Pintér Elemér unokái. — Most Rudolf. — dr. Pintér Miklósné szül. Weidlich Mici. — Jurszó Rezső. — Pintér Elemérné szül. Fliszár Gizella és Jónás Géza unokavői illetve unokamenyei. Most Ius. Szerlák János, Magdos és Jóska, Jurszó Jolán, Oszár és Hedvig, Pintér Marika, Pintér Mici, Jónás Erzsike dédunokái.

— **Lövődöző szerelmes.** Hangos lárma zavarta fel Korong község csendhez szokott lakosságát január hó 18 ikán éjjeli óráiban. Domján János korongi fiatal ember affóllótti bántában, hogy Lukács Lujza korongi leány, ki iránt forró szerelmelemmel viseltetett állítólag elhidegült tőle a hűtelen leányt emmiatt felelősségre vonta és heves szóváltás közben hatalmas revolverét is a leányra fogta, aki azonban nem ijedt meg a szerelmes legény fenyegetésétől, hanem kikapta kezéből a fegyvert és azt a csendőrségnek adta át, egyuttal vesztélyes fenyegetés miatt felje-

lentést tett a heves legény ellen aki a csendőrség előtt történt kihalgatásakor azzal védekezett, hogy ő csak megijesztette a leányt hűtlensége miatt bántani azonban nem akarta. Az ügynek a bíróság előtt lesz folytatása.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dezső Lipót Vasvármegye utjonnan kinevezett tanfelügyelője, hétfőn és kedden Muraszombatan időzött és az itteni összes állami és felekezeti iskolákat és óvodákat vizsgálta meg, mindenütt elismerésének és dicséretének adva kifejezést az eredmény felett, melyet Muraszombat derék tanári, tanítónői, tanítói és óvónői kara a nehéz háborus állapot dacára, lelkiismeretes munkával produkálni képes volt.

— **Névtelen ur** leterítette utolsó áldozatát. Már talán iktatták a rendeletet a honvédelmi miniszteriumban, hogy ezental névtelen feljelentéseket nem kell figyelembe venni semminemű hatóságoknak, mikor még az utolsó névtelen hóhéri munkáját végezte, halálba kergetve azt a szegény bajai mérleggyáros, akit — mint a vizsgálat utóbb kiderítette — alapatlanul vádolt meg katonai parancsnokságnál azzal, hogy kincstári tárgyakat tulajdonított el. Persze hogy hamisan vádolt, de ez a sörpredék nem is az igazság kedvéért írta alá névtelen feljelentéseit, hanem hogy zaklassa, kinozza, szegényedatra vonsozja szerencsétlen áldozatát, bízva a hatósági eljárások nehézségeiben és gyanakvásában s arra számítva, hogy a meghurcolt ember nem bírja ideggel s az alapatlan gyanu alatt is öszeroskad. Hány egzisztenciát tettek tönkre, mennyi embernek okoztak gonosz kellemetlenségeket, hány embert kergettek az örületbe, s mint ez az utolsó szomorú eset mutatja, a halálba, — s mennyi felesleges munkát okoztak a hatóságoknak. Igazán ideje volt, hogy e sötétben bujkáló fickókkal és hisztériás asszonyszemélyekkel szemben a hatóság végre a becsületes emberek pártjára álljon. A háboru egyik legszomorúbb mellékünete volt ez a névtelen feljelentés áradat, mely minden irigységet, gonosz-ságot a világra szabadított, mintha nem elég áldozata volna ennek a világveszedelemnek, a tájékos irigység mindenkint meg akart öletni. Mint a sibirrek és rendőrkopók régi szomorú világában, settenkedve lestek áldozataikra a feljelentés s némely dármanak elég volt egy-egy sétát tenni az utcán, hogy a szemügyre vett embereket tuatszámán árulja be. Vércsomaszabak voltak a vadembereknél. A névtelen feljelentésnek is lehet helye, ha az alárendelt, vagy függő állásban lévő ember nem képes jogos panaszát más módon megtenni, — mi is jog egy ilyen névtelen panasz alapján derítettük már ki az igazságot. De a ami katonaugyünkben végbement, az egyenesen örögi volt. Most végre egy okos rendelt zéttörte a névtelen tollakat, melyek az emberi lélek egyik szomorú fejezetét írták.

— **Adomány a katonáknak.** Sinkovitsch Dénésné urnő Vaskorpádrol 26 drb szörmet volt szíves a muraszombati Vörös Kereszt részére küldeni, ahonnan azt a hadsegélyző hivatal részére továbbították. A nemes szívű adakozónaki aki gyakran keresi fel adományaival a Vörös Keresztet, hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége.

— **Adomány.** Kardos Józsefné urnő egy pár harisnyát s egy pár labdvétőt volt szíves a Vörös Kereszthez juttatni, melyet hálásan köszön a vezetőség.

— **Vasmegeiek felülvizsgálása Sopronban.** Vasvármegye aispánjához tegnap érkezett meg a honvédelmi miniszter rendelete, amely felsorolja az állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok székhelyeit és működésük terminusait. Vasvármegyére vonatkozólag a felülvizsgálókat Sopronban fogják

megtartani és pedig február 10-én, április 12-én, június 6-án, augusztus 10-én, október 10-én, december 12-én és szükség esetén az ezen napokat követő hétköznapokon.

— **Meghívó.** A magyarországi munkások rokkan nyugdíj egyetelének (377.) muraszombati fiókja folyó hó 6-án délután 4 órakor a befizető helyiségben (Turk vendéglő) választmányi ülést tart melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárly: az évi leszámolás.

— **Az Est világháboru térképe.** Szenzációt kelt ez a kiadás. Megjelent quart alakban 39 oldalon füzve 49 változatos térképpel. Az orosz harctér 16-féle térképpel. A balkáni harctér 9 térképpel. Az olasz harctér 6 térképpel. Az ázsiai harctér 6 térképpel. Az angol-francia harctér 12-féle térképpel. Bolli ára 1 korona. Kapható Balkányi E. papírkereskedésben Muraszombat.

— **Szivar, cigaretta kell katonáinknak.** A háboru viszonyai nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat terem, egygy kovácsolja a sziveket. Mintha egyetlen szívből állana az egész nemzet, oly megértő szeretettel, oly egyakarúan lelkesedéssel teszi magévá mindenki az országban a Hadsegélyző Hivatalnak s a Vöröskeresztnek azt az együttes akciója, amely a harctérre küzdő katonáinkat szent Karcsony ünnepeire az ajándékok egész halmazával akária elárasztani. A harctéri ajándékok — nagyon helyesen — jelentékeny részét fogják képzni a szivarok és cigaretta, azok a dolgok, amelyek katonáinknak közismerten a legkedvezőbb élvezetet nyújtják. A karcsonyi ajándékozás akciójának kezdetése a cél elérésére egy nagyon egyszerű, könnyű és senkinek sem kelemetlenkedő módot talál. Az ország összes dohánnyüzésében 1, 2 és 10 filleres jótékonyági bélyegeket helyezett el és ezeken tetszés szerinti mennyiségben vásárlására minden egyes vevőjének figyelmét felhívja a tözséd. Vásároljunk tehát e napokban jótékonyági bélyegeket, mert ezekből válik szivar és cigaretta katonáink számára!

— **A hadifoglyokkal való levelezés.** A muraszombati Vörös Kereszt, ugy mint eddig, ezental is a legnagyobb készséggel látja el a hadifoglyok és hozzátartozók közti levelezést. Bárkinék lapunk szerkesztősége is a legnagyobb készséggel segít-ségére van s szívesen kutat lapunk is és szerez legmegbízhatóbb értesülést az elűntek felől teljesen díjmentesen.

— **Mit lehet küldeni tábori csomagban?** A szombathelyi 1. számú postahivatal közli velünk, hogy az ez időszert a tábori posta-csomagokban való szállításra megengedett tárgyakon (hadfelszerelési és ruházati cikkek, szivar, cigaretta, dohány pipa, szivar, vagy cigarettaazipka és benzintmentes kanócok öngyújtószere) kívül ezuján a csomagokban más is elhelyezhető, ha szilárd ón-, vagy bádogtartályban légmentesen van elzárva, úgy hogy a tartályból ki nem folyhat és más küldeményekben kárt nem tehet.

— **Mit kössünk a katonáknak?** A Hadsegélyző Hivatal felkéri a harctéri katonák néli pórházatainak készítésében buzzogódozó nagy közönséget, hogy érmelegitők és térdmelegitők készítését egyelőre mellőzni sziveskedjék, miután ilyen cikkekkel katonáink már bőven el vannak látva, hanem inkább harisnyák és lábikravédők készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most legnagyobb szükség.

— **A Vörös Kereszt a foglyokért.** A muraszombati Vörös Kereszt megbízásból értesítem a járás lakosságát, hogy az egyesület titkári hivatala mint eddig, ezental is teljesen díj- és portómentesen végzi az elűntek és hadifoglyok tartózkodási helyének felkutatását, a velük való minden levelezést. Alább közlöm a tudakozásdi lap mintáját, amelynek adatait a lehetőség szerint velem közölni kell:

A kérdezett neve, rendfokozata, csapat-teste (ezrede, százada), születési helye és éve, tábori postája, melyik harctérben volt legutóbb, mikor irt utóljára, milyen hír érkezett felőle? A kérdező neve, lakhelye, megye és utolsó postája.

A Vörös Kereszt ez által a járás lakosságának ilyen és ehhez hasonló ügyekben minigy a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére. Dr. Vályi Sándor a Vörös Kereszt titkára.

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.



**Köhögés**rekedség,  
elnyálkásodás,  
hurut és görcsös  
köhögés ellen.**MILLIÓK**hasznádják a Kaiser-féle Mell-Karamel-  
lák három fenyővel. **6100** közi. hit.  
bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól  
igazolja biztos hatásukat.Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20**  
és **40 fillér**, dobozban **60 fillérért**  
kapható Muraszombatban **Dr. Bölcz Gyula**  
gyógyszertárában.**VASVÁRMEGYE****LEIRÁSA**népszerű füzetecske iskolai és magán célra,  
a vármegye több iskola III. osztályába  
bevezetett tantárgya. **Ára 20 fillér**. Kap-  
ható **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papir-  
kereskedésében, Muraszombatban.Egy jobb házból való fiu  
felvétetik**t a n u l ó n a k**

hetifizetésre

**Balkányi Ernő** üzle-  
tében Muraszombat.Alsólendván, a Főut legszebb és  
legforgalmasabb pontján, ujonnan  
épült modern házban egy szép tágas**üzlethelyiség**

kiadó.

A helységben öt év óta egy modernül  
berendezett mészárszék és hentesüzlet  
állott, mely a tulajdonos bevonulása  
miatt most megszűnt. **Mészáros vagy**  
hentesnek kiválóan alkalmas a  
hely.

Bővebbet a tulajdonosnál:

**Balkányi Ernőnél,**  
Alsólendva.**A vasúthoz járó  
ut világítási**ügye — sajnos — még  
még sincs megoldva,  
de azért Ön pompásan  
világíthat, ha vesz egy  
**„Heliophor-Gold-Export”**  
jól világító villamos**zseblámpát!**Vakító fényt adó zseblámpák a  
legtartósabb s legegészségesebb kivi-  
telben! **Alkatrészek egyenként**  
**is kaphatók.** A legjobbnak elis-  
mert a **„Heliophor”** elemek **leg-  
olcsóbb árban elárúsítása:****Balkányi Ernőnél** Muraszombat.**VIGYÁZZON****egészségére!**

Megbízható és jóminőségű nikotinmentes

**cigaretta-hüvelyeket**csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedé-  
sében Muraszombatban szerezhet be.**Butorcsomagolásra**

vegyes papir igen jutányos áron kapható

**Balkányi Ernő** papirkereskedésében  
MURASZOMBAT.**A t. Vendéglős uraknak**figyelmükbe ajánlom, hogy a  
legjobb minőségű s legszebb**papir-szalvétát**akármily mennyiségben cim-  
nyomással vagy anélkül, a  
legolcsóbb árban szállítom.**Balkányi Ernő Muraszombat.**

Hirdetések a kiadóhivatal címére küldendők.

**AZ EST** HÁBORUS  
TÉRKÉPEkapható **BALKÁNYI ERNŐ** üzletében.

Használjunk hadi postabélyeget!

Előfizetőknek ingyenes  
hirdetés-rovata.**HELYBELIEK:****ASCHER B. és FIA** fűszer-, festék-, csemege-,  
liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg-  
és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő  
raktár. Vesz mindenféle gabonát.**ANTAUER JÓZSEF** bábsütő és mézeskalácsos**BENKŐ JÓZSEF** Szállódája az „Elefánt”-hoz.**BITTERMANN TIVADAR** borbély és fodrász.**BOROS BENŐ** kávéháza.**CZIPOTT MIKLÓS** férfi- és női cipész.**DICK SÁNDOR** sajtgyáros.**ERNST SÁNDOR** kalapos-mester.**FÜRST A. és FIA** fűszer-, festék-, csemege-,  
liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg  
és porcellánkereskedése.**FLISZÁR JOZSEF** épület- és butorasztalos.  
Motorerőre berendezett műhely.**KR. HIRSCHL** divatruház. Legolcsóbb be-  
vásárlási forrás. Fő utca.**HEIMER IGNÁCZ** deszka-, faszén-, mész-,  
cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.**HALBARTH HENRIK** vendéglős.**KEMÉNY MÓR** „Korona” kávéháza.**WOLFARTH LAJOS** ép. mérnök Mező-utca.**Ipar és kereskedelem.**Előfizetőknek ingyenes  
hirdetés-rovata.**VIDÉKIEK:****BRANDSTEIN ISTVÁN** kéményseprő-mester  
Szombathely.**GROSZ SAMU** vendéglős Urdomb.  
**GROSZ MÓR** vegyeskereskedő Felsőlendva.**GENUR KÁROLY** vendéglős Felsőlendva.**HORVÁTH IVÁN** vendéglős Lendvanemesd.**HAHN HERMAN** vegyeskereskedő Bodóhegy.**HIRSCHL LIPÓT** vegyeskereskedő Köhidán.**KÜZMICS MÁTYÁS** vendéglős Battyánd.**KOUSZ ANTAL** vendéglős Bpest VII. Sip-ú. 5.**KÜHAR ISTVÁN** vendéglős Mezővár.**KÜHAR JÁNOS** vendéglős Battyánd.**KÜHAR ISTVÁN** vendéglős Márkusházán.**OBÁL SÁNDOR** vendéglős Bodóhegy.**SAVEL JÁNOS** vendéglős Kisszombat.**STIVÁN FERENCZ** vendéglős Köhida.**SIFTER MIHÁLY** vendéglős Sűrűház.**SOMMEI JÓZSEF** vendéglős Felsőlendva.**TITÁN ISTVÁN** vendéglős Radkersburg.**VEZÉR JÓZSEF** vendéglős Mártonhely.**ZRINSZKY ISTVÁN** gépkovács Alsómorác.**KARDOS JÓZSEF** vaskereskedő, szecskavágó  
gépek árusítása**KALCHBRENNER és NÁDAI**  
bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.**KOLOSSA JÁNOS** férfi- és női cipész.**KOHN LIPÓT** fűszerkereskedő, deszka, mész,  
cement és eternit pala árusítás.**NEMECZ JÁNOS** vaskereskedő, nagy raktár  
varrógép-, kerékpár és mindennemű gazda-  
sági gépekben.**POLLÁK JÓZSEF** pékmester. Templom-utca.**PÉTERKA F. RENCZ** vendéglős.**PÁLFI ISTVÁN** kovácsmester Lendva-utca.**RATKOL TIVADAR** gőztéglagyára.**RITUPER ALAJOS** épület- és műlakatos,  
kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely.  
Kerékpár raktár.**SIFTER LAJOS** gőzmalom tulajdonos.**TURK JOZSEF** vendéglős Templom-utca.**URSZULESZKU PÉTER** uri és női fodrász.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Muraszombatban.